

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ

**Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції**

**«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ
МІСІЇ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

**Одеса
2019**

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE INSTITUTION «SOUTH-UKRAINIAN NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY
named after K. D. USHYNSKY»**

DEPARTMENT OF PEDAGOGY

**Abstracts of International
Scientific and Practical Conference**

**«THE OUTLOOK
OF NEW UKRAINIAN SCHOOL
TEACHER'S MISSION»**

Odesa

2019

УДК 373+378

С24

*Друкуються за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Протокол №2 від 26 вересня 2019 року*

Упорядник – кандидат педагогічних наук, доцент Галіцян Ольга Анатоліївна.

За редакцією доктора педагогічних наук, професора Княжевої Ірини Анатоліївни.

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Світоглядні горизонти місії вчителя Нової української школи»: збірник наукових праць // О. А. Галіцян, І. А. Княжева // Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2019. – 88 с.

ISBN 978-966-

У збірці матеріалів конференції представлено наукові розробки досвідчених учених, молодих науковців з проблеми підготовки сучасних фахівців у закладах вищої освіти. Автори у різних вимірах дослідили проблематику підготовки майбутніх учителів, фахівців мистецьких спеціальностей та презентували методичні рекомендації для Нової української школи.

УДК373+378

ISBN 978-966-

© ПДПУ імені К. Д. Ушинського, 2019

У дослідженнях багатьох авторів відзначається загрозливий стан здоров'я студентської молоді, що погіршується з подальшим навчанням у закладах вищої освіти, особливо, на останньому курсі.

Відзначається також низький рівень фізичної підготовленості студентів більшості регіонів України, що відповідає 1-3 балам Державної системи тестування фізичної підготовленості.

Система фізичного виховання студентів спрямована нині лише на вирішення проблем сьогодення – здачу контрольних та залікових нормативів, що не сприяє виробленню в них прагнення до самостійного вдосконалення, націлює на виховання слухняного вихованця, орієнтованого на дотримання вимог програм з фізичного виховання. За таких умов фізичну культуру не можна сформувати в особистості. Для цього необхідно змінити цільові настанови фізичної культури з концепції оздоровлення та фізичного виховання на формування фізичної культури особистості в межах загальної культури.

Специфічна спрямованість у використанні засобів, методів, форм навчання та виховання у сфері фізичної культури призвела до розриву освіти й фізичної культури – студенти не повністю усвідомлюють та не сприймають фізичну культуру як життєву важливу цінність. Внаслідок цього фізичне виховання, як навчальний предмет вузу, не виконує повною мірою своєї важливої функції.

Наведені вище дані доводять, що одне й двох разові заняття фізичним вихованням у тиждень не в змозі вирішити проблему усунення дефіциту рухової активності студентської молоді. Обмежене змістом та обсягом фізичне виховання у ЗВО не здатне повністю вирішити комплекс завдань фізичного удосконалення, духовного й інтелектуального розвитку студентів.

Вирішення вказаного повинно здійснюватися через виховання фізичної культури особистості, пов'язаного з бажанням, потребою та вмінням молодой людини зберігати й удосконалювати своє здоров'я за допомогою широкого обсягу знань, отримання яких можливе за умови виділення освітнього аспекту на заняттях фізичним вихованням. Освітній аспект слід розуміти як оволодіння студентами науковими знаннями, практичними вміннями й навичками, розвитку розумово-пізнавальних і творчих здібностей, а також світогляду й морально-естетичної культури.

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ

Левицька Анна Іванівна – аспірантка кафедри педагогіки, Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна

Важливим завданням сучасних українських закладів вищої освіти є підготовка студентів до міжкультурного спілкування. Чинником цього процесу вважаємо створення полікультурного середовища, що забезпечує організацію міжкультурного діалогу та формування толерантних відносин між учасниками є педагогічного процесу.

За визначенням О. Гриви, полікультурне освітнє середовище ЗВО – це «духовно насичена атмосфера ділових і міжособистісних контактів, що зумовлює світогляд, стиль мислення й поведінки включених у неї суб'єктів і стимулює в них потребу долучення до загальнонаціональних і загальнолюдських духовних цінностей; установа з багатокультурним контингентом, що включає різновіковий,

багатонаціональний і різноконфесіональний професорсько-викладацький і студентський склад, покликана задовольнити освітні, соціокультурні й адаптивні потреби студентів» [1, с. 4]. Полікультурне освітнє середовище, на думку Л. Лур'є, «покликано зберегти в собі дві тенденції, важливі для повноцінного розвитку особистості: усвідомлення національної культури свого народу й прагнення увійти з цією культурою у світовий цивілізаційний процес» [2, с. 26].

На нашу думку, створення полікультурного середовища сприятиме обізнаності студентів щодо культурного розмаїття, формуванню в них ціннісного ставлення до національних особливостей представників різних культур; розвитку позитивної мотивації до взаємодії з ними.

Досліджуючи проблему сутності полікультурного середовища ЗВО, А. Щербакова його структурними компонентами виокремлює такі:

- просторово-семантичний компонент, спрямований на задоволення й розвиток пізнавальних, культурно-освітніх потреб суб'єктів навчально-виховного процесу, розвиток їхнього творчого потенціалу в галузі інтересів, пов'язаних з полікультурами;

- комунікативно-організаційний компонент, що передбачає формування позитивного соціально-психологічного клімату, доброзичливої атмосфери й взаємної відповідальності, що сприяють саморозвитку особистості й розширенню досвіду в міжетнічній взаємодії;

- змістовно-методичний компонент, що враховує особливості полікультурної освіти, її основні ідеї й напрямки [4, с. 246].

Основними функціями полікультурного освітнього середовища, за твердженням Л. Лур'є, виступають: полікультурна освіта (знайомство не тільки зі своєю національною культурою, але й з культурами інших народів світу); ціннісно-орієнтаційна функція (формування системи ціннісних орієнтацій і відносин у процесі міжетнічної взаємодії); функція полікультурного самозбереження (дає можливість зберігати й охороняти свою індивідуальність, розібратися у своїх етнопсихологічних і полікультурних особливостях); функція соціальної адаптації (забезпечує виховання громадянина, що опікується про збереження цілісності своєї держави, а також ефективне пристосування студентів до умов життя в сучасному полікультурному суспільстві); креативна функція (сприяє реалізації творчого потенціалу особистості через розвиток як пізнавальної, так і соціальної активності) [2, с. 59].

Важливими принципами створення полікультурного середовища ЗВО є співробітництво, співтворчість викладача і студентів, забезпечення самореалізації педагогів і студентів як партнерів у творчому процесі. За визначенням Т. Осипової, сутність співтворчості полягає в тому, що максимально використовуються діалогічні форми навчання студентів, тренінги, творчі навчально-професійні завдання, створюється психологічний клімат в академічній групі і змінюється орієнтація студента з «учнівства» на «партнерство», складаються умови, спрямовані на оптимальну самореалізацію студентів, толерантний стиль спілкування та взаємодію викладачів і студентів. Створення толерантних відносин між учасниками педагогічного процесу в ЗВО пов'язано з формуванням позитивної настанови до особистості іншої людини, визнанням її цінності без упередження, зайвої критичності і схильності до оцінювання, оскільки безоцінне ставлення знижує відчуття загрози, а тому підвищує впевненість студентів, виключає скептичну оборонну позицію через страх скоїти помилку. Доброзичливе, довірливе ставлення, толерантні взаємовідносини завжди дають право вільно думати і відчувати, що сприяє більшій реалізації творчого потенціалу студентів

під час навчання в ЗВО [4, с.244].

Література

1. Грива О. А. Соціально-педагогічна модель формування толерантності у дітей та молоді в полікультурному суспільстві. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. Київ-Житомир : вид-во ЖДУ, 2004. Кн. 1. С. 46 – 52.
2. Лурье Л. И. Моделирование региональных образовательных систем : учебник. Москва : Гардарики, 2006. 287 с.
3. Осипова Т. Ю. Організація навчально-виховного процесу ВЗО на засадах толерантності як складова професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів. *К. Д. Ушинський сучасність пріоритетні напрямки розвитку професійної освіти* : матеріали міжнар. науково-практ. конф. Одеса, 21–22 жовт. 2004 р. Одеса, 2004. Т. 2. С. 72–75.
4. Щербакова А. В. Створення полікультурного навчально-виховного середовища як педагогічна умова формування полікультурної компетентності студентів-медиків. *Духовність особистості : методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2013. Вип. 6 (59). С. 243–251.

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ: МІЖ ТРАДИЦІЯМИ ТА НОВАЦІЯМИ

Ніколаї Галина Юріївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва і хореографії, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна

Гене́за педагогічної освіти в Польщі та Україні у загальних рисах подібна як за часовими межами, так і за метою, сутністю, змістом і структурою, оскільки протягом другого тисячоліття українські і польські землі часто співіснували в різних конфігураціях в координатах однієї держави або воєнно-політичного союзу. Близько трьох століть (із другої половини XV ст. до середини XVII ст.) українські землі входили до складу Речі Посполитої, внаслідок чого педагогічна освіта на всіх територіях Республіки розвивалася за загальноєвропейським зразком: вчителів початкової школи готували на практичному рівні, а викладачів середньої й вищої ланки – на академічному.

У XVIII ст., після остаточного розподілу країни між трьома імперіями, підготовка вчителів у Малоросії та Царстві Польському цілеспрямовано русифікується, на територіях, анексованих Пруссією, оніме́чується, а в Галичині, одній з найбільших провінцій Габсбурзької імперії, підноситься на високопрофесійний рівень, становлячись після першої світової війни зразком для розбудови педагогічної освіти у II Речі Посполитій, до якої входили, зокрема, і території Західної України. Після Другої світової війни в усіх країнах новоствореного соціалістичного табору педагогічна освіта реформується за радянськими стандартами. Наприкінці XX ст. у педагогічній освіті Польщі активно відроджуються національні традиції, а нове тисячоліття вона зустрічає на шляхах євроінтеграції.

У витоків педагогічної освіти Польщі стояв заснований у 1364 р. Краківський університет (спочатку Академія), У 1409 р. при ньому відкривається спеціальний інтернат для студентів із сусідніх земель. Українські магнати починають посилати до університету своїх синів, які таким чином залучаються до європейської культури. У другій половині XV ст. у Краківському університеті стають бакалаврами (вчителями) чимало талановитих українських юнаків, а його

Богданова Інна Михайлівна

САМОКОНЦЕПЦІЯ ЯК ПРОВІДНА СТРАТЕГІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ 12

Гурін Руслан Сергійович

СТАВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ
ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ24

Yablonska Tetyana Mykolaivna

THE HABIT OF WORK IN MODERN STUDENTS ACTIVITY25

Fidirko Marina, Barsukova Tetiana

THE ROLE OF PHYSICAL EDUCATION IN IMPROVING THE HEALTH OF
STUDENTS27

Яворська Галина Харлампіївна

ПРОФЕСІОГЕНЕЗ ЯК МЕХАНІЗМ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ28

Жизномірска Оксана Ярославівна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ30

Лещій Наталя Петрівна

КЛАСИФІКАЦІЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ В ОСВІТНЬО-
РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ СКЛАДНИМИ
ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ32

Яновська Лариса Григорівна

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ІСТОРІЇ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ33

Артемьєва Інна Сергіївна, Вічева Ганна Сергіївна

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ35

Прокоф'єва Лілія Анатоліївна, Шурхал Людмила Олександрівна

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ПОЗААУДИТОРНИЙ ЧАС СТУДЕНТІВ36

Фідірко Марина Олександрівна, Антипова Жанна Ігорівна

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я
СТУДЕНТІВ38

Левицька Анна Іванівна

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО
СПІЛКУВАННЯ39

Ніколаї Галина Юріївна

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ: МІЖ ТРАДИЦІЯМИ ТА
НОВАЦІЯМИ41

Яцій Олександр Михайлович

ФАКТОРИ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ43

Балакірева Вікторія Анатоліївна

ВИВЧЕННЯ СТАНУ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ45

Атрощенко Тетяна Олександрівна

ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У ФОРМУВАННІ МІЖЕТНІЧНОЇ
ТОЛІРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС
НАВЧАННЯ У МАГІСТРАТУРІ47

СЕКЦІЯ
ТЕНДЕНЦІЇ, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ НУШ: ПЕРЕДШКІЛЬНА ТА
ПОЧАТКОВА ЛАНКИ ОСВІТИ

<i>Княжева Ірина Анатоліївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ПЕРЕДШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	67
<i>Листопад Олексій Анатолійович</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	69
<i>Бартенева Ірина Олександрівна</i> ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ З ВИХОВАННЯ ЕМОЦІЙНО- ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	70
<i>Колесник Алла Георгіївна</i> НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ	72
<i>Стародубцева Катерина Володимирівна</i> ШЛЯХИ ПІДТРИМКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ МІСТА ОДЕСИ	74
<i>Мардарова Ірина Костянтинівна</i> ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	76
<i>Матвійчук Оксана Євгенівна</i> БІБЛІОТЕКА НУШ ЯК РЕСУРС ТА ЦЕНТР ЧИТАННЯ І ДОСЛІДЖЕНЬ	77
<i>Шкурюпат Дар'я Олександрівна</i> ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	79
<i>Титаренко Наталія Володимирівна</i> ЯКІСНА ПЕРЕДШКІЛЬНА ОСВІТА – УСПІШНИЙ ШКІЛЬНИЙ СТАРТ	80
<i>Іскендер Топчу</i> ИЗУЧЕНИЕ СФОРМИРОВАННОСТИ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ УЧЕНИКОВ СРЕДСТВОМ ИГРОВЫХ СИТУАЦИЙ НА ЗАНЯТИЯХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА	83

Наукове видання

«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ МІСЦІ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

За редакцією доктора педагогічних наук, професора
Княжевої Ірини Анатоліївни

Підписано до друку 15.09.2019. Обсяг 5,2 друк. арк. Формат 60х88/16. Зам. № 5829/19
Наклад 100 прим.

Надруковано у ФОП Бондаренко М.О.
м. Одеса, вул. В.Армаутська, 60; т. +38 0482 35 79 76
info@aprel.od.ua

Свідectво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014 р.